

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 181/2022-49

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpených advokátkou JUDr. Ivou Lukačovičovou, Na Riviére 22, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 51/2010 a Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 312/2018 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 51/2010 **porušené boli**.
2. Sťažovateľom **priznáva** finančné zadosťučinenie po **500 eur**, ktoré je im **povinný** Okresný súd Bratislava IV zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Sťažovateľom **priznáva** náhradu trov právneho zastúpenia **410,26 eur**, ktoré je **povinný** Okresný súd Bratislava IV zaplatiť právnomu zástupcovi sťažovateľov do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou 21. marca 2022 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupmi Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 51/2010 a Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 312/2018 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov. Zároveň sťažovatelia žiadajú o priznanie finančného zadosťučinenia spoločne v sume 10 000 eur a náhrady trov konania. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 181/2022-16 z 13. apríla 2022 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie v celom rozsahu.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobou podanou 11. februára 2010 sa žalobkyňa domáhala proti žalovaným v 1. až 21. rade určenia, že je vlastníčkou nehnuteľností špecifikovaných v žalobe v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] (sťažovatelia sú žalovanými v 19. a 20. rade).

3. Okresný súd po niekoľkých pojednávaniach nariadených „od 13. apríla 2011 do 10. februára 2017“ vyhlásil napokon rozsudok, proti ktorému podali sťažovatelia odvolanie 28. apríla 2018. Vec bola postúpená na rozhodnutie krajskému súdu 31. decembra 2018, avšak do dnešného dňa nebolo o ich odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhodnuté. Dňa 27. decembra 2021 podali sťažovatelia aj sťažnosť na prietahy predsedovi krajského súdu, ktorý, v zastúpení podpredsedom súdu, ju vyhodnotil ako dôvodnú, keďže zistil nečinnosť súdu.

4. Podľa sťažovateľov okresný súd nekonal v napadnutom konaní hospodárne, pojednávania síce nariadil, ale rozhodol až po 7 rokoch od podania žaloby, a to isté možno konštatovať aj o nečinnosti krajského súdu, ktorý do podania ústavnej sťažnosti nerozhodol od roku 2018. Konanie tak celkovo trvá viac ako 12 rokov (v čase podania ústavnej sťažnosti, pozn.).

II.

Vyjadrenia okresného súdu a krajského súdu, prehľad procesných úkonov a replika sťažovateľov

II.1. Vyjadrenie okresného súdu:

5. Okresný súd vo svojom vyjadrení doručenom ústavnému súdu 31. mája 2022 v podstatnom uviedol, že žalobkyňa [REDAKOVANÉ], rodená [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpená [REDAKOVANÉ], Bratislava, [REDAKOVANÉ], podala žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v katastrálnom území [REDAKOVANÉ]. Na strane žalovaných vystupovalo až 21 subjektov, z ktorých niektorí počas priebehu konania zomreli. K posúdeniu faktickej a právnej zložitosti veci tiež uviedol, že keďže v konaní vystupuje viac účastníkov, napriek tomu, že viacerí sú zastúpení právnymi zástupcami (avšak nie od začiatku konania), doručovanie písomností je zložitejšie a časovo náročné, čo výrazne predlžuje trvanie konania. Zároveň z rovnakého dôvodu dochádza k častejšej zmene pasívne legitimovaných osôb v tomto konaní, s čím sa musí súd náležite vysporiadať, najmä čakať na ukončenie dedičských konaní po zomrelých účastníkoch z dôvodu určenia ich právneho nástupcu. Tieto skutočnosti následne spoločne spôsobujú, že súd nemôže pristúpiť k ďalšiemu procesnému úkonu ihneď po vykonaní predošlého úkonu, pretože musí čakať na doručenie a následné uplynutie lehôt stanovených všetkým dotknutým účastníkom, resp. na ustálenie okruhu žalovaných. Taktiež v priebehu konania

žalovaný v 7. rade [REDAKOVANÉ] a žalovaný v 14. rade [REDAKOVANÉ] nepreberali zásielky súdu na adrese trvalého pobytu, tieto boli uložené v odbernej lehote. Súd v záujme zabezpečenia ich procesných práv zisťoval ich pobyt, ich zamestnávateľa, možnosť ustanovenia opatrovníka v konaní – žalovanému v 7. rade [REDAKOVANÉ] súd ustanovil v konaní opatrovníka z okruhu príbuzných, s ktorým následne konal, pričom pobyt opatrovníka bolo potrebné taktiež dohľadávať. V časti posudzovania správania účastníkov v priebehu konania žalobkyňa podala návrhy na zmenu žaloby 22. apríla 2010, 24. septembra 2010, 2. februára 2012 a 20. apríla 2016, zároveň vzala 28. júla 2010 žalobu proti žalovanému v 21. rade späť a 24. septembra 2010 podala návrh na vstup pôvodne žalovaného v 21. rade na strane žalobcu ako žalobcu v 2. rade, žalobca v 2. rade vzal následne 29. novembra 2011 svoju žalobu späť.

II.2. Vyjadrenie krajského súdu:

6. Krajský súd vo svojom vyjadrení doručenom ústavnému súdu 11. mája 2022 argumentoval tým, že uzneseniami č. k. 11 C 51/2010-587 z 24. marca 2017 v znení opravného uznesenia č. k. 11 C 51/2010-632 z 24. apríla 2017, č. k. 11 C 51/2010-716 z 24. júla 2017 súd prvej inštancie vyhovel návrhom žalobkyne a neodkladné opatrenia nariadil.

7. Žalovaný v 17. rade sa domáhal opravy uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia a zrušenia neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 11 C 51/2010-961 z 28. septembra 2018 vo výroku I zamietol návrh žalovaného v 17. rade z 3. júla 2018 na vydanie opravného uznesenia o nariadených neodkladných opatreniach. Vo výroku II zamietol tiež návrh žalovaného v 17. rade z 3. júla 2018 na zrušenie neodkladných opatrení nariadených súdom prvej inštancie uzneseniami č. k. 11 C 51/2010-587 z 24. marca 2017 v znení opravného uznesenia č. k. 11 C 51/2010-632 z 24. apríla 2017, č. k. 11 C 51/2010-716 z 24. júla 2017. Na odvolanie žalovaného v 17. rade krajský súd uznesením č. k. 15 Co 312/2018-1027 z 31. mája 2019 uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 11 C 51/2010-961 z 28. septembra 2018 potvrdil. Predmetom konania vedeného na odvolacom súde pod sp. zn. 15 Co 312/2018 bolo teda rozhodovanie o odvolaní žalovaného v 17. rade proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na vydanie opravného uznesenia o nariadených neodkladných opatreniach, na zrušenie neodkladných opatrení. Vec napadla na odvolací súd v decembri 2018, odvolací súd rozhodol v máji 2019, rozhodnutie odvolacieho súdu doručoval súd prvej inštancie ešte v roku 2019 (§ 395 Civilného sporového poriadku).

8. Zákonodarca odvolaciemu súdu neurčoval a neurčuje lehotu na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na opravu rozhodnutia, o zamietnutí návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia. Sťažovatelia sťažnosť na ústavný súd k veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 15 Co 312/2018 podali v marci 2022. Hoci žalovaní v 19. a 20. rade podali ústavnú sťažnosť výslovne len vo vzťahu ku konaniu vedenému na krajskom súde pod sp. zn. 15 Co 312/2018, na tomto mieste a pre úplnosť považujeme za potrebné ešte uviesť, že konanie o odvolaní žalovaných proti rozsudku okresného súdu vydaného vo veci vedenej pod sp. zn. 11 C 51/2010 bolo na krajskom súde vedené pod sp. zn. 15 Co 119/2018. Aj dané konanie je skončené: o odvolaní žalovaných rozhodol odvolací súd rozsudkom 26. januára 2022, teda ešte pred podaním ústavnej sťažnosti. O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu, ich právni zástupcovia, upovedomené zákonným spôsobom [§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1 a 3 a § 385 ods. 1

Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. Sťažovateľmi namietané porušenie ich ústavného práva prerokovať vec tunajším súdom bez zbytočných prietahov už v čase prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie porušované nebolo. Krajský súd preto nepovažuje predmetnú sťažnosť po vecnej stránke za dôvodnú.

II.3. Prehľad procesných úkonov:

9. Ústavný súd z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu okresného súdu zistil, že žaloba žalobkyne bola okresnému súdu doručená 11. februára 2010. Okresný súd po niekoľkých pojednávaniach nariadených „od 13. apríla 2011 do 10. februára 2017“ vyhlásil napokon rozsudok 10. februára 2017 (v spise je nesprávne uvedené, že rozsudok je z 11. apríla 2017, pozn.), proti ktorému podali sťažovatelia odvolanie 28. apríla 2018. Hoci sťažovatelia v ústavnej sťažnosti uvádzajú, že do dnešného dňa nebolo o ich odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhodnuté, zo zistení ústavného súdu a tiež vyjadrenia krajského súdu však vyplýva, že opak je pravdou. Krajský súd ešte 26. januára 2022 (bez prítomnosti právneho zástupcu sťažovateľov) verejne vyhlásil rozsudok, ktorým rozhodol vo výroku I tak, že späťvzatie žaloby vo vzťahu k žalovanému v 9. rade nepripúšťa. Rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanému v 9. rade zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a vo zvyšnej časti vo výroku I potvrdil. Vo výroku II vo vzťahu k odvolateľom rozsudok zmenil tak, že žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že žalovaní sa na tomto nároku podieľajú v podiele 1/20 (aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %, z toho žalovaní sa podieľajú podielom 1/17, pozn.). Spis bol vrátený okresnému súdu 25. marca 2022. Rozsudok krajského súdu bol neskôr doručovaný právnym zástupcom sporových strán.

II.4. Replika sťažovateľov:

10. Sťažovatelia sa na výzvu ústavného súdu k stanoviskám okresného súdu a krajského súdu vyjadrili prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podaním doručeným ústavnému súdu 24. júna 2022, v ktorom v podstatnom uviedli, že pre posúdenie dĺžky súdneho konania a zistenie prípadných prietahov v konaní je rozhodujúce obdobie od podania žaloby do skončenia súdneho konania. Nie je pravdou tvrdenie predsedu krajského súdu o tom, že sťažnosť smeruje iba voči konaniu krajského súdu. Čo sa týka vyjadrenia predsedu okresného súdu, súd v určitých dlhších obdobiach nevykonával žiadne úkony.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

12. Podstata námietok sťažovateľov v súvislosti s namietaným porušením ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a krajského

súdu v napadnutých konaniach je založená na ich tvrdení, že napadnuté konania okresného súdu, ako aj krajského súdu sú poznačené jednak nečinnosťou a tiež neefektívnou činnosťou. Okresný súd síce realizoval až 15 pojednávaní a vydal aj rozsudok počas doby viac ako 6 rokov, ale konal týmto aj nehospodárne. Obdobne doba takmer 4 rokov konania na krajskom súde nie je z ústavného hľadiska akceptovateľná.

13. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 295/2019).

14. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu do 1. júla 2016 vyplývala z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, v zmysle ktorej len čo sa konanie začalo, postupoval v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Úlohou ústavného súdu bolo v danom prípade posúdiť, či v napadnutých konaniach došlo k vzniku prietáhov, či ich vznik bol spôsobený postupom okresného súdu a krajského súdu, sťažovateľmi alebo na priebeh napadnutého konania mala vplyv samotná povaha prejednávanej veci.

15. Pokiaľ ide o posúdenie kritéria právnej a skutkovej zložitosti prejednávanej veci, ústavný súd konštatuje, že spory, ktorých predmetom je uplatnenie na určenie vlastníckeho práva, v zásade patria medzi bežnú rozhodovaciu agendu všeobecných súdov. Teda ústavný súd v danom prípade nezistil zásadnú právnu náročnosť sporu. Vo vzťahu ku kritériu skutkovej zložitosti sporu možno tiež zohľadniť skutočnosti, ktoré uviedol okresný súd v bode 6, avšak vzhľadom na celkovú dĺžku napadnutého konania v trvaní dvanástich rokov nepredstavuje prípadná zložitosť veci po skutkovej stránke argument ospravedlňujúci taký dlhý priebeh súdneho konania.

16. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval vznik prietáhov v napadnutých konaniach, bolo správanie sťažovateľov ako sporovej strany na strane žalovaných. Ústavný súd po preskúmaní priebehu napadnutých konaní musí konštatovať, že na strane sťažovateľov nezaznamenal žiadne obštrukčné správanie, ktoré by malo za následok predĺžovanie napadnutých konaní. Na tomto mieste ústavný súd dodáva, že sťažovatelia reagovali na výzvy okresného súdu, boli počas celého priebehu právne zastúpení advokátmi a využívali aj procesné oprávnenie proti rozhodnutiam súdu prvej inštancie (odvolania proti vydaným rozhodnutiam o neodkladných opatreniach a samotnému rozsudku), preto sa konanie predlžovalo.

17. Tretím hodnotiacim kritériom je postup okresného súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach.

III.1. Hodnotenie postupu okresného súdu:

17.1. Pokiaľ ide o priebeh napadnutého konania pred okresným súdom, ústavný súd zistil, že tento súd vykonal pomerne značný počet pojednávaní, ktorých výsledkom bolo vydanie meritórneho rozhodnutia v roku 2017, avšak z hľadiska posudzovania celého konania v trvaní 12 rokov vec nebola ešte v čase podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončená, a teda nebol odstránený stav právnej neistoty sťažovateľov. Rozhodnutie krajského súdu z 26. januára 2022 totiž vtedy nenadobudlo právoplatnosť, keďže nebolo ešte doručené sporovým stranám, resp. ich právnym zástupcom, a nebolo rozhodnuté okresným súdom ani o výške náhrady trov konania. Z tohto uhlu pohľadu preto vo vzťahu k postupu okresného súdu ústavný súd dospel k záveru, že jeho ničím neodôvodneným zdĺhavým konaním bolo porušené základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ich právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

III.2. Hodnotenie postupu krajského súdu:

17.2. Pokiaľ ide o postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 312/2018, ktoré je predmetom ústavnej sťažnosti sťažovateľov, ústavný súd konštatuje, že tento súd nespôsoboval v čase podania ústavnej sťažnosti žiadne prietahy, pretože, ako je uvedené v bode 8, išlo o konanie, ktoré skončilo právoplatne ešte v roku 2019 (predmetom tohto konania bolo iba rozhodovanie o odvolaní žalovaného v 17. rade proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na vydanie opravného uznesenia o nariadených neodkladných opatreniach, a na zrušenie neodkladných opatrení).

17.3. Naproti tomu, základné konanie vo veci samej vedené na krajskom súde pod sp. zn. 15 Co 119/2018 nebolo predmetom ústavnej sťažnosti, teda sťažovatelia neuviedli správne označenie konania vo veci samej, v ktorom pravdepodobne mienili namietnuť prietahy. Preto z tohto dôvodu, ako aj z dôvodu uvedeného v bode 17.2 ústavný súd v tejto časti nevyhovел ústavnej sťažnosti sťažovateľov (bod 4 výroku nálezu).

IV.

Prikázanie vo veci konať a primerané finančné zadost'učinenie

18. V súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal. Sťažovatelia v petite ústavnej sťažnosti navrhli, aby ústavný súd po prijatí rozhodnutia o namietanom porušení uvedených práv prikázal krajskému súdu v jeho napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov. Vzhľadom na skutočnosť, že v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľov už bolo napadnuté konanie pred krajským súdom ukončené (vydaním rozsudku krajského súdu 26. januára 2022, pozn.), ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľov v tejto časti tiež nevyhovел (bod 4 výroku nálezu). Sťažovatelia navyše už prevzali rozsudok krajského súdu prostredníctvom svojho právneho zástupcu 16. mája 2021 (pozri doručenkú na č. l. 1344 v spise).

19. Keďže ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ich právo na prejednanie záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli porušené postupom okresného súdu, zaoberal sa aj ich žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Sťažovatelia požadovali priznanie zadosťučinenia každý vo výške 10 000 eur, čo odôvodňovali stavom neistoty nepriaznivo ovplyvňujúceho ich postavenie v spore, v ktorom na základe takýchto prietáhov v konaní nemôžu uplatňovať svoje vlastnícke právo a disponovať nim. Postupom súdov stratili dôveru, ktorú vkladali do konania a spravodlivého súdneho systému. Odkladanie rozhodnutia vo veci samej v účastníkoch zvyšuje dojem o nezvratnosti existujúceho právneho stavu.

20. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (III. ÚS 103/2018). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia, pričom pri jeho určení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

21. Pri ustálení sumy finančného zadosťučinenia ústavný súd prihliadal na celkovú dĺžku napadnutých konaní v trvaní dvanástich rokov, ale tiež aj na to, že okresný súd a krajský súd vo vzťahu k viacerým sporovým stranám vo veci samej už právoplatne rozhodli.

22. Ústavný súd zohľadnil to, že žaloba smerovala voči sťažovateľom, ktorí boli bezpodielovými spoluvlastníkmi v podiele 1/1 parciel č. 3787/15 – záhrada s výmerou 31m² a č. 3787/25 – záhrada s výmerou 22m² na LV [REDAKOVANÉ] pre okres Bratislava IV, katastrálne územie [REDAKOVANÉ], čo predstavuje naozaj zanedbateľnú hodnotu týchto nehnuteľností (predmetu sporu vo vzťahu ku sťažovateľom) oproti výške ich požadovaného finančného zadosťučinenia.

23. Ústavný súd pri priznaní konkrétnej sumy teda vychádzal z predmetu sporu, čo bolo v konaní v hre, resp. v stávke – „at stake“ pre jednotlivých sťažovateľov [napr. I. ÚS 70/98, a tam citovaná judikatúra, napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 31. marca 1987, X. v. France, rozsudok ESLP z 20. marca 1989, Bock v. Germany, rozsudok ESLP z 31. marca 1992, X. v. France, rozsudok ESLP z 26. apríla 1994, Vallée v. France, rozsudok ESLP z 8. februára 1996, A. and others v. Denmark a i. a podobne alebo III. ÚS 76/06].

24. S ohľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde v súlade s výrokom tohto nálezu (bod 3), ktoré je okresný súd povinný uhradiť sťažovateľom, je za porušenie označených práv primeranou satisfakciou.

V.

Trovy konania

25. Ústavný súd priznal sťažovateľom (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 410,26 eur (bod 3 výroku nálezu).

26. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [(ďalej len „vyhláška“);

§ 11 ods. 3, § 13a, § 16 ods. 3 vyhlášky] a z výpočtového základu, ktorý je pre rok 2022 určený v sume 1 163 eur. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2022 je tak 193,50 eur a hodnota režijného paušálu je 11,63 eur. Ústavný súd priznal sťažovateľom náhradu trov konania podľa § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky v rozsahu tarifnej odmeny za dva úkony právnej služby spoločných pre dvoch sťažovateľov (po 50 %) v roku 2022 (prevzatie zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti) a režijného paušálu k nim.

27. Sťažovateľom nepriznal ústavný súd nárok na úhradu trov právneho zastúpenia za úkon právnej služby stanovisko k vyjadreniu okresného súdu a krajského súdu, pretože toto vyjadrenie – neobsahovalo žiadne relevantné skutočnosti významné pre jeho rozhodnutie.

28. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný spoločne a nerozdielne uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júla 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu